

О Шведској

Дана 4. новембра 2022. године у госте издвојеног одељења школе у Враћевшници позвали смо Александра Станковића и Ану Младеновић.

Александар живи и ради у Шведској, у граду Еребро (на шведском *Örebro*) а тамо је одрастао и завршио школу. Ана је из Београда. Студирала је и завршила шведски језик.

У интересантном разговору који је водила Драгана Милорадовић, педагог, уз обиље фотографија природе и градова, Александар је изнео врло занимљиве податке о животу у Шведској, о свом школовању, о природи и екологији.

Ђаци су били врло заинтересовани и активни. Постављали су питања, научили неке речи на шведском. Сазнали су да је град Еребро удаљен 200 км западно од главног града државе, Стокхолма и да има преко 110 000 становника.

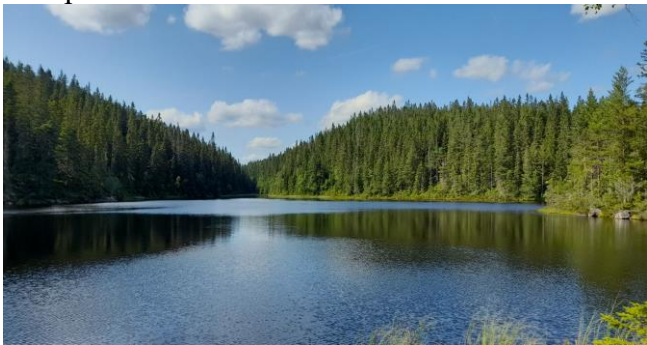

У граду који је врло живописан се налази пуно паркова са фонтанамa и језерцима. Све је савршено чисто јер Швеђани чувају своју животну средину и јако брину о њој.

У Еребру постоји терен за голф који је копија града у малом. На сваком кораку у граду се налазе уметничка дела и поставке. Како се некада ту живело може да се види у старом делу града у коме су сачуване кућице живописних боја.

Пејзажи у парковима природе су неописиво леџи. Шведска обилује водама које су чисте и бистре.

Поред хидроенергије, највеће природно богатство овог дела Европе су шуме.

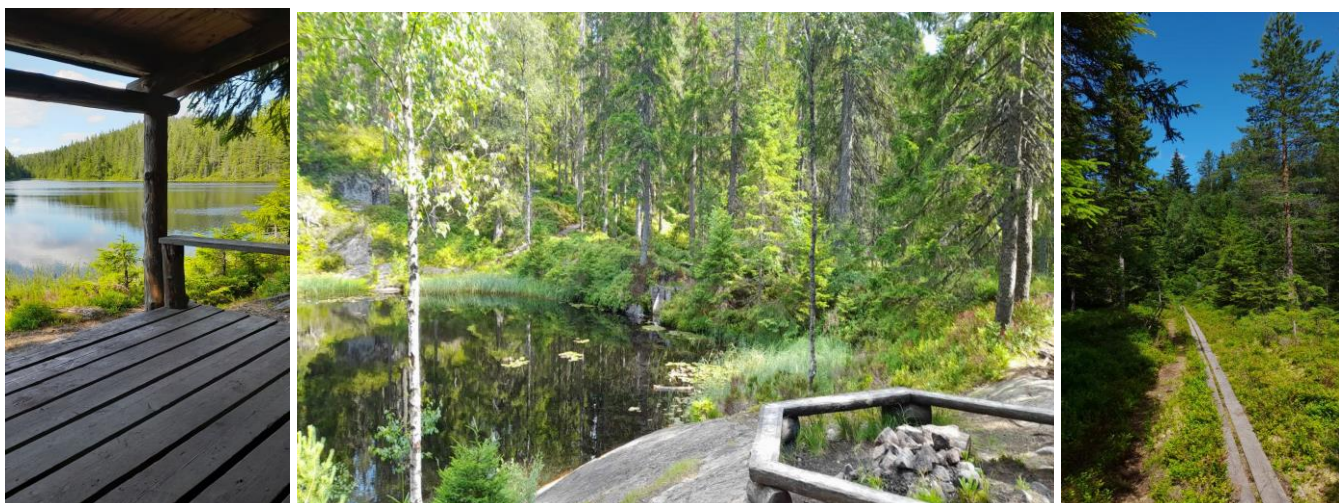
Природну вегетацију четинарских шума (тајги) Швеђани брижљиво чувају и остављају природи да сама брине о дрвећу које од старости падне како би се шума и вегетација природно обнављала. Тло је углавном мочварно, па су за посетиоце постављене посебне стазе за безбедно кретање.

Александар је учествовао у програму преживљавања у природи у оквиру војне обуке. Од њега смо сазнали како бела маховина има дезинфекциону моћ и како може да се користи за пречишћавање воде тако што се парче маховине убаци у посуду са водом.

Вода у овим мочварама је црвенкасте боје због велике концентрације гвожђа и недостатка кисеоника. Зато би се све што упадне у њу природно мумифицирало.

Током ове живописне приче могли смо да замислимо и лосове који се кроз шуму и мочвару поред своје величине нечујно крећу захваљујући дебелом слоју маховине, али их у одају велики рогови којима закачињу и ломе гране.

Наравно, били смо заинтересовани за то какве су школе у Шведској. Александар нам је рекао да сваке недеље имају један тематски дан и да ђаци много времена проводе у практичном раду и у природи. На часу технике су правили пропелер сат (propeller clock), у природи посматрали живот инсеката, кроз огледе научили да кору од банане не треба да бацају у природу иако је она органског порекла јер у тлу Шведске не постоје бактерије које могу да разложе баш ову врсту отпада. Природа је чиста јер су сви научили да и најмањи пикавац прави огромно загађење... Наставници су углавном у улози ментора ђацима који до сазнања долазе претраживањем разних извора и тако стичу трајнија знања и самосталнији су у животу. Наравно, поред напредног образовног система, шведско друштво је тако уређено да и поред обиља воде брину да не исцрпе природне ресурсе, па се Еребро снабдева са три извора водоснабдевања тако што се сваке године мења извор како би се природно обнављао.

Видели смо и Стокхолм, зграду Парламента и стари део града. Отклонили смо дилему да ли се каже Стокхолм или Штокхолм. И Швеђани име свог града изговарају исто као и ми: Стокхолм.

На крају смо констатовали да је већина ђака волела још да остане и ћаска са Александром и Аном о Шведској, али је звонило за почетак следећег часа. Ђаци су дуго махали гостима са прозора, а гостима је било изузетно драго што су посетили нашу школу.

Наравно, надамо се да ћемо ове лепе утиске преточити у неке нове планове и пројекте који ће утицати на одрживи развој нашег краја.

Извештај урадила:
Драгана Милорадовић, педагог